

AKTUALITĀTES

LAD paziņojumi

✓Projektu pieņemšana pasākumā „Lauku saimniecību modernizācija”

LAD izsludina atklāta konkursa projektu iesniegumu pieņemšanu Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un Lauku attīstības programmas (LAP) pasākumam “Lauku saimniecību modernizācija” saskaņā ar MK 2009. gada 14. jūlija noteikumiem Nr. 783 “Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklātu projektu iesniegumu konkursa veidā lauku un zivsaimniecības attīstībai” un MK 2010. gada 1. novembra noteikumiem Nr. 1026 “Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā pasākumam „Lauku saimniecību modernizācija””.

Projektu iesniegumu pieņemšana **11. kārtai notiks 2011. gadā no 21. novembra līdz 21. decembrim** ar publisko finansējumu lauku saimniecībām Ls 30 647 053 un lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvajām sabiedrībām (LPKS) Ls 5 000 000.

LAD struktūrvienība	Finansējuma apmērs, Ls
Austrumlatgales RLP	7 771 602
Dienvidlatgales RLP	10 917 101
Viduslatvijas RLP	2 221 080
Ziemeļaustrumu RLP	4 133 233
Ziemeļvidzemes RLP	5 604 037
KOPĀ LAD pārvaldēm	30 647 053
Atbilstīgas lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības	5 000 000

Iesniegto projektu īstenošanas beigu datums, ja tiek veiktas investīcijas ražošanas pamatlīdzekļu iegādei, ir astoņi mēneši, ja tiek veikta būvniecība un rekonstrukcija – divi gadi no LAD lēmuma pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu.

Projekta iesnieguma veidlapa un metodiskie norādījumi tās aizpildīšanai ir atrodami mājaslapā www.lad.gov.lv sadaļā *ES atbalsts*.

Projektu iesniegumi jāiesniedz LAD reģionālajās lauksaimniecības pārvaldēs vai LAD Centrālajā aparātā Klientu apkalpošanas daļā Rīgā, Republikas laukumā 2, 3. stāvā, 308. kabinetā (tālr. 67027693, 67027684).

✓Grozījumi pasākumā „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana”

2011. gada 6. oktobrī stājās spēkā grozījumi MK noteikumos Nr. 255 „Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku attīstībai Latvijas lauku attīstības

programmas pasākuma „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana” ietvaros”. Būtiskākie grozījumi – par pārstrādi uzskatāma arī dzīvnieku kaušana. Toties atbalsta pretendents, kas nodarbojas tikai ar dzīvnieku kaušanu, pasākumā ir tiesīgs pretendēt uz atbalstu vienīgi cūku liemeņu klasificēšanas iekārtas iegādei.

Vairāk informācijas minētajos MK noteikumos.

✓Atbalsta likmes 2011. gadā

Lauku atbalsta dienests (LAD) saskaņā ar MK 2011. gada 1. marta noteikumu Nr. 173 „Kārtība, kādā tiek piešķirts valsts un Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai tiešā atbalsta shēmu ietvaros” 8. punktu informē, ka 2011. gadā:

- atdalītā papildu valsts tiešā maksājuma par platībām likme ir 22,88 Ls/ha;
- atdalītā papildu valsts tiešā maksājuma par laukaugu platībām likme ir 20,37 Ls/ha;
- atdalītā papildu valsts tiešā maksājuma par pienu likme ir 19,85 Ls/t;
- atdalītā papildu valsts tiešā maksājuma par liellopiem likme ir 35,55 Ls/dzīv.;
- atdalīto papildu valsts tiešo maksājumu īpašos gadījumos jaunajiem lauksaimniekiem likme ir 19,57 Ls/ha;

ŠAJĀ NUMURĀ:

VALSTS UN ES ATBALSTS

- ✓ LAD atbildes 2. lpp.

LAUKU ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA

- ✓ Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem 4. lpp.
✓ Atbalsts daļēji naturālo saimniecību
pārstrukturēšanai 4. lpp.

LAUKU SAIMNIEKIEM AKTUĀLĀ LIKUMDOŠANA

- ✓ Darba līgums 9. lpp.

SIA LLKC INFORMĒ

- ✓ Kalendārs ar svarīgākajiem datumiem 8. lpp.
decembrī
✓ Atbalsts lauku jauniešiem 10. lpp.
✓ Tālmācības iespējas 11. lpp.

- atsevišķā maksājuma par cukuru likme ir 5,58 Ls/t;
- īpašais atbalsts par pienu valstī pārsniedz kopējo pieejamo atbalsta apmēru, tāpēc 2011. gadā, veicot atbalsta izmaksu, īpašam atbalstam par pienu jāpiemēro atbalsta likmes samazinājuma koeficients 0,836567. Īpašā atbalsta par pienu likme 2011. gadā pēc samazinājuma koeficienta piemērošanas ir:
 - 7,12 Ls/t, ja lauksaimnieks ir realizējis 30 vai vairāk tonnu piena, bet mazāk par 80 tonnām;
 - 6,40 Ls/t, ja lauksaimnieks ir realizējis 80 vai vairāk tonnu piena.

✓Izmaksā vienotā platību maksājuma, mazāk labvēlīgo apvidu atbalsta un bioloģiskās lauksaimniecības atbalsta avansus

LAD 1. novembrī sāka lauksaimniekiem izmaksāt vienotā platību maksājuma (VPM), mazāk labvēlīgo apvidu atbalsta un bioloģiskās lauksaimniecības atbalsta (BLA) avansa maksājumus.

VPM par kopējo summu 33 milj. latu maksās 46% apjomā vai 24,61 Ls/ha. Novembrī vienotā platību maksājuma avansu saņems aptuveni 55 000 pretendentu.

Mazāk labvēlīgo apvidu atbalsta avansu par kopējo summu 10,5 milj. latu maksās 70% apmērā vai 12,41 Ls, 19,86 Ls vai 28,80 Ls par hektāru. Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsta avansu par kopējo summu 2 milj. latu maksās 50% apmērā no konkrētās BLA likmes.

Decembrī uzsāks arī 90% avansa izmaksu Īpašajam atbalstam par pienu. Atbalsta likme pēc samazinājuma koeficienta piemērošanas ir Ls 6,40 par tonnu piena, ja lauksaimnieks 2010./2011. kvotas gadā ir realizējis 80 vai vairāk tonnu piena. Ls 7,12 par tonnu piena izmaksās, ja lauksaimnieks ir realizējis 30 vai vairāk tonnu piena, bet mazāk par 80 tonnām.

Atlikušās atdalīto papildu valsts tiešo maksājumu (PVTM) summas 30% apmērā lauksaimniekiem pārskaitīs decembrī. Tiks izmaksāti atdalītie PVTM par laukaugu platībām (ALA), atdalītie PVTM par platībām (APL), atdalītie PVTM par liellopiem (ALM) un atdalītie PVTM par pienu (APKV). **LL**

Sagatavots LLKC Lauku attīstības nodaļa
pēc LAD informācijas

VALSTS UN ES ATBALSTS

LAD atbildes uz lauksaimnieku jautājumiem

Lauku atbalsta dienests ir sagatavojis atbildes uz lauksaimniekiem neskaidrajiem jautājumiem, kas tika iesniegti 2011. gada 28. septembra sanāksmes laikā.

BEZAKCĪZES DEGVIELA

✓Vai nevarētu reizē ar platību maksājumu pieteikumu reģistrēties, lai varētu saņemt arī bezakcīzes degvielu lauku darbiem? Vairāki datumi mulsina un kaut kur piemirstas pieteikties.

03.05.2011. MK noteikumu Nr. 344 „Kārtība, kādā no akcīzes nodokļa atbrīvo dīzeļdegvielu (gāzeļļu), ko izmanto lauksaimniecības produkcijas ražošanai, lauksaimniecības zemes apstrādei un meža vai purva zemes apstrādei, kurā kultivē dzērvenes vai mellenes, kā arī zemes apstrādei zem zivju dīķiem” 5. punkts nosaka: „lai saņemtu akcīzes nodokļa atbrīvojumu dīzeļdegvielas iegādei, lauksaimniecības produkcijas ražotājs katru gadu no 10. maija līdz 1. jūnijam iesniedz Lauku atbalsta dienesta reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē iesniegumu”.

Ja nākamajā gadā pēdējā brīdī netiks veikti grozījumi MK noteikumos, LAD būs gatavs pieņemt šos iesniegumus arī agrāk.

✓Kā tiek veiktas pārbaudes par bezakcīzes dīzeļdegvielu, kas pārbaudē tiek prasīts no lauksaimnieka? Kā praksē izseko tam, ka kaut viens litrs no bezakcīzes dīzeļdegvielas tiek izmantots ne likumā paredzētajiem mērķiem?

Pārbaudes uz vietas notiek platību kontroļu ietvaros, savukārt bezakcīzes dīzeļdegvielas izmantošanu likumā

paredzētajiem mērķiem kontrolē VID Akcizēto preču pārvalde.

PAR ELFLA PROJEKTIEM

✓Kādās programmās šogad vēl plānots izsludināt jaunas projektu pieņemšanas kārtas? Vai būs vēl kārtas arī pasākumos „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana”, „Atbalsts jaunu uzņēmumu radīšanai un attīstībai” un „Tūrisma aktivitāšu veicināšanai”?

Pasākumā „Tūrisma aktivitāšu veicināšana” šobrīd jaunas projektu pieņemšanas kārtas netiek plānotas, jo pasākumam pieejamais finansējums ir izsmelts.

Pasākumā „Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai” nākamā projektu pieņemšanas kārtā plānota 2012. gada sākumā, precīzāks laiks šobrīd nav zināms.

Pasākumā „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana” šobrīd aktīvi tiek vērtēti pēdējā kārtā, kas noslēdzās 2011. gada 15. jūlijā, iesniegtie projekti. Nākamā kārtā varētu tikt atvērta pēc šo projektu izvērtēšanas, visticamāk, 2012. gada sākumā.

☑Kāda ir iepriekšējās kārtās šogad iesniegto projektu virzība iepriekšējā punktā minētajos pasākumos?**1. Pasākuma „Lauku saimniecību modernizācija”**

9. kārtas ietvaros pašlaik vērtēšanā palikuši 13 projekti, par kuriem nav pieņemts lēmums, jo no atbalsta pretendentiem nav saņemta papildu informācija. 461 projektam nepietiek finansējums, kopējā iztrūkstošā finansējuma summa uz 22.09.2011. ir 20 433 475 Ls.

2. Pasākumā „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana” notiek projektu iesniegumu vērtēšana atbilstoši publiskā finansējuma saņemšanas

nosacījumiem. Pašlaik rindošanas rezultātā “zem svītras” ir palikuši 19 projekti, sabiedriskā finansējuma iztrūkums ir 11 479 272 Ls.

3. Pasākumā „Tūrisma aktivitāšu veicināšana” projektu vērtēšana praktiski ir beigusies, vērtēšanā vēl ir 6 projektu iesniegumi, par kuriem LAD gaida no pretendentiem papildu informāciju gala lēmuma pieņemšanai.**4. Informācija par pasākumā „Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai” iesniegto projektu vērtēšanu apkopota sekojošās tabulās (dati uz 26.09.2011.).****4.1. Aktivitāte „Kurināmā ražošana”**

Pieejamais publiskais finansējums, Ls	2 000 000
Nepieciešamais publiskais finansējums uz šo brīdi, Ls	1 696 732
Publiskā finansējuma atlikums, Ls	303 268

Projektu vērtēšana:

Iesniegto projektu skaits	99	
Noraidīto projektu skaits	41	
Apstiprināto projektu skaits, t.sk. publiskais finansējums, Ls	37	1 021 506
Projektu skaits vērtēšanā, t.sk. publiskais finansējums, Ls	21	675 225

4.2. Aktivitāte „Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai”

Pieejamais publiskais finansējums, Ls	8 000 000
Rezervētais publiskais finansējums uz šo brīdi, Ls	10 903 702

Projektu vērtēšana:

Iesniegto projektu skaits	476	
Noraidīto projektu skaits	236	
Apstiprināto projektu skaits, t.sk. publiskais finansējums, Ls	85	3 622 901
Projektu skaits vērtēšanā, t.sk. publiskais finansējums, Ls	155	7 280 801
No tiem:		
Projektu skaits, kuriem pietiek finansējums	101	4 377 100
Projektu skaits, kuriem nepietiek finansējuma	54	2 903 701

☑MK noteikumos par pasākumu “Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturēšanai” (DNS)

5.3. punktā ir minēts: „tās īpašumā ir vismaz 1 ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Šī prasība neattiecas uz nozarēm, kuru specifika ļauj veikt lauksaimniecisko ražošanu bez zemes īpašuma”. Uz kurām nozarēm neattiecas šī prasība, un kādos gadījumos īpašumā var būt mazāk par 1 ha?

Tās varētu būt šādas nozares: biškopība, truškopība, cūkkopība, putnkopība, siltumnīcu saimniecība u. tml. Katrs gadījums šajā pasākumā tiek izvērtēts, vadoties pēc konkrētās situācijas.

☑Kādas ir iespējas vairākām saimniecībām modernizācijas iesniegt kopēju iesniegumu par vienas tehnikas vienības iegādi?

Saskaņā ar 01.11.2010. MK noteikumiem Nr. 1026 „Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā

pasākumam „Lauku saimniecību modernizācija” tiek vērtēta katra individuāla saimniecība, tāpēc šī pasākuma ietvaros nav iespējams vairākām saimniecībām kopā pretendēt uz vienas tehnikas vienības iegādi.

Savukārt lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība vai iegādāties tehniku, lai saviem biedriem sniegtu pakalpojumus dažādu lauksaimniecības darbu veikšanai.

PAR KREDĪTU FONDU**☑Vai Kredītu fondu lauksaimnieki izmanto pietiekami plaši?**

No pasākumā „Lauku saimniecību modernizācija” Kredītu fondam piešķirtajiem 14,1 milj. latu šobrīd ir iztērēti 52%. Atbalstīti ir 30 lauksaimnieku projekti par 7,3 milj. latu. Pašreizējais Kredītu fonda atlikums, uz kuru lauksaimnieki vēl var pretendēt, ir 6,8 milj. latu.

Programmā „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana” Kredīta fondā pieejamais finansējums ir iztērēts, savukārt pasākumā „Tūrisma aktivitāšu veicināšana” un „Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai” nav iesniegts neviens pieteikums finansējuma saņemšanai no Kredītu fonda.

PAR PASĀKUMU „AGROVIDE”

✓Kādas ir aktualitātes par pasākuma „Agrovides maksājumi” apakšpasākumu „Rugāju lauks ziemas periodā”?

Lauku attīstības programmas pasākuma „Agrovides maksājumi” apakšpasākums „Rugāju lauks ziemas periodā” (RLZP) tiek izvērtēts saskaņā ar Ministru kabineta 23.03.2010. noteikumu Nr. 295 „Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības lauku attīstības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību vides un lauku ainavas uzlabošanai”.

Ja šajos noteikumos būs kādas izmaiņas, LAD par tām informēs lauksaimniekus. ZM lemj par finansējuma piesaisti, lai varētu samaksāt par visām platībām, kas pieteiktas RLZP. Ja tāds lēmums tiks pieņemts, LAD to ieliks savā mājaslapā un paziņos lauksaimnieku organizācijām.

✓Labības lauks augšanas periodā ir miglots ar glifosa preparātu, nokults, pieteikts rugainei, bet kontrole konstatē, ka lauks apstrādāts, piemēram, ar raundapu. Rodas konflikta situācija par apstrādes laiku, jo rugaini miglot nedrīkst, bet vai pirms kulšanas miglot drīkst?

Šajā gadījumā konflikta nav. Ministru kabineta 23.03.2010. noteikumi Nr. 295 „Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības lauku attīstības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību vides un lauku ainavas uzlabošanai” paredz, ka atbalstam pieteiktajā platībā nedrīkst lietot augu aizsardzības līdzekļus un (vai) minerālmēslojumu. Atbalstam pieteiktā platība ir tā, kurā atrodas rugaine. Graudaugu augšanas laikā drīkst miglot.

LAD atgādina, ka attiecīgi veiktie darbi ir jānorāda lauku vēsturē.

PAR KONTROLĒM

✓Kāda situācija kontrolēm pār savstarpējo atbilstību? Kādi ir būtiskākie pārkāpumi, vai situācija labojusies, salīdzinot ar 2010. gadu?

Būtiskākie pārkāpumi, līdzīgi kā iepriekšējos gados, ir saistīti ar zālāju apsaimniekošanu – pļaušanu/ smalcināšanu, pļaušanu/ novākšanu, ganišanu/ applaušanu un meliorācijas sistēmu kopšanu.

No citām institūcijām saņemtā informācija liecina, ka situācija joprojām ir līdzīga kā citos gados, joprojām biežākie pārkāpumi ir cūku, kazu un aitu apzīmēšanas jomā.

Precīzu salīdzinājumu šobrīd nav iespējams sniegt, jo šogad pārbaudes turpinās.

✓Kā un kad šogad tiks kontrolēta neapsaimniekota LIZ? Kāda būs tālākā rīcība?

LIZ apsekošana ir pabeigta 30. oktobrī. Kārtībā, kādā LAD veic LIZ apsekošanu, tāda pati kā pagājušajā gadā.

2011. gada apsekošanas rezultāti tiks ņemti vērā, izvērtējot 2011. gada platību maksājumu pieteikumus. Piemēram, ja 2010. gadā konstatēts, ka lauki netiek kopti, un uz VPM piemērots samazinājums 5% apmērā, kā arī, ja 2011. gadā atkārtoti konstatēts, ka šim atbalsta pretendētā ir nekoptas platības, tad iepriekšējā gada samazinājums tiek reizināts ar trīs. Tādējādi 2011. gadā piemērojamais samazinājums ir 15%.

Pēc apsekošanas dati par neapsaimniekoto LIZ tiks nodoti pašvaldībām nekustamā īpašuma nodokļa administrēšanai.

Lūdzam ņemt vērā, ka apsekošana tiek veikta, pamatojoties uz tiem datiem, kādus zemes īpašnieks ir norādījis Valsts zemes dienesta (VZD) datos. Kamēr VZD datos zeme skaitīsies LIZ, uz to tiks attiecinātas normas par LIZ apsaimniekošanu. **LL**

LAD informācija

LAUKU ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA

Pieteikšanās atbalstam pasākumos „Atbalsts jaunaļiem lauksaimniekiem” un „Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturēšanai”

Lauku atbalsta dienests (LAD) izsludina atklāta konkursa projektu iesniegumu pieņemšanu šādiem Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un Lauku attīstības programmas (LAP) pasākumiem:

- „Atbalsts jaunaļiem lauksaimniekiem” saskaņā ar Ministru kabineta (MK) 2011. gada 4. oktobra noteikumiem Nr. 773 „Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu kompensāciju maksājumu veidā pasākumam „Atbalsts jaunaļiem lauksaimniekiem”, kas stājas spēkā 2011. gada 19. oktobrī;

- „Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturēšanai” saskaņā ar MK 2011. gada 4. oktobra noteikumiem Nr. 772 „Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu kompensāciju maksājumu veidā pasākumam „Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturēšanai”, kas stājas spēkā 2011. gada 19. oktobrī.

Pieteikšanās abos pasākumos notiek saskaņā arī ar 2009. gada 14. jūlija MK noteikumiem Nr. 783

„Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklātu projektu iesniegumu konkursa veidā lauku un zivsaimniecības attīstībai”.

Projektu iesniegumu pieņemšana notiks 2011. gadā no 21. novembra līdz 21. decembrim ar kopējo publisko finansējumu:

- pasākumā „Atbalsts jauniem lauksaimniekiem” Ls 4 596 798 apmērā;
- pasākumā „Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturēšanai” Ls 2 534 533 apmērā.

Atbalstam varēs pieteikties LAD Ziemeļaustrumu, Austrumlatgales un Dienvidlatgales reģionālo pārvalžu teritorijā.

Projekta iesnieguma **saskaņošanas ar konsultantu beigu termiņš ir 2011. gada 5. decembris.**

Projekta iesnieguma veidlapa un metodiskie norādījumi tās aizpildīšanai ir atrodami mājaslapā www.lad.gov.lv sadaļā *ES atbalsts*.

Projektu iesniegumi jāiesniedz LAD reģionālajās lauksaimniecības pārvaldēs vai LAD Centrālajā aparātā Klientu apkalpošanas daļā Rīgā, Republikas laukumā 2, 3. stāvā, 308. kabinetā (tālr. 67027693, 67027684).

☑Noteiktie atbalsta saņemšanas nosacījumi abos pasākumos

	Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturēšanai (DNS)	Atbalsts jauniem lauksaimniekiem (JL)
Atbalsta pretendents	Atbalsta pretendents ir fiziska persona vai juridiska persona (kuras juridiskā adrese atrodas projekta īstenošanas vietā), kuras saimnieciskā darbība pārsvarā ir saistīta ar lauksaimnieciskās produkcijas ražošanu un: • tā iesniedz VID gada pārskatu vai gada ienākumu deklarāciju un ir <u>reģistrējusi saimniecisko darbību ne mazāk kā 12 mēnešus pirms projekta iesnieguma iesniegšanas</u>; • tās saimnieciskās darbības <u>neto apgrozījums</u>, neieskaitot valsts vai ES atbalstu, par pēdējo noslēgto gadu <u>ir vismaz Ls 2108, bet nepārsniedz Ls 7028</u>; • tās īpašumā ir vismaz 1 ha LIZ vai par to ir noslēgts zemesgrāmatā reģistrēts ilgtermiņa nomas līgums (nomas termiņš – vismaz 7 gadi, sākot no projekta iesnieguma iesniegšanas dienas). Šī prasība neattiecas uz nozarēm, kuru specifika ļauj veikt ražošanu bez zemes īpašuma; • tās ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas veido vismaz 50% no kopējās saimnieciskās darbības apgrozījuma; • tā izstrādājusi saimniecības attīstības plānu 5 gadiem; • tā nav saņēmusi DNS atbalstu 2004.-2006. gada vai 2007.-2013. gada periodā.	Atbalsta pretendents ir: 1) fiziska persona, kura: • <u>ir jaunāka par 40 gadiem</u> projekta iesnieguma iesniegšanas dienā un saimniecību dibina pirmo reizi; • <u>ir ieguvusi augstāko vai profesionālo vidējo lauksaimniecisko izglītību vai uzsākusi mācības</u> lauksaimnieciskās izglītības iegūšanai, kuras pabeidz 36 mēnešu laikā pēc tam, kad pieņemts lēmums par atbalsta piešķiršanu (kvalifikāciju saraksts MK noteikumu 1. pielikumā); • nav bijusi vairāk par 51% pamatkapitāla daļu īpašniece saimniecībā, kas nodarbojas ar lauksaimniecības produktu ražošanu; 2) juridiska persona: • kura tādas saimniecības statusā, kas nodarbojas ar lauksaimniecības produktu ražošanu, ir reģistrēta vai pārņemta ne agrāk kā 12 mēnešus pirms projekta iesnieguma iesniegšanas; • kuras dalībniekam – fiziskai personai, kas atbilst 1. apakšpunktā noteiktajām prasībām, pieder vairāk par 51% pamatkapitāla daļu saimniecībā.
Īstenošanas vieta	LAD Ziemeļaustrumu, Austrumlatgales un Dienvidlatgales RLP aptvertā Latvijas teritorija, izņemot republikas pilsētas un novadu teritoriālās vienības – pilsētas, kurās ir vairāk par 5000 iedzīvotājiem. Iedzīvotāju skaitu nosaka pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem par iedzīvotāju skaitu Latvijas administratīvajās teritorijās attiecīgā gada sākumā.	
Konsultants	Pretendents visā projekta sagatavošanas un īstenošanas laikā izmanto no Lauku attīstības programmas tehniskās palīdzības aktivitātes „Valsts lauku tīkls” finansētus konsultanta pakalpojumus, ko sniedz konsultāciju sabiedrība, kas nodrošina VLT darbību (LLKC), lai konsultants: • pēc pretendenta pieprasījuma sagatavotu projekta iesniegumu; • pārbaudītu un saskaņotu projekta iesniegumu, ja to sagatavojis pretendents; • visā saistību periodā uzraudzītu attīstības plāna (kas sagatavots atbilstoši MK noteikumu prasībām) ieviešanas gaitu; • saskaņotu nepieciešamos grozījumus saimniecības attīstības plānā. Pirms projekta sagatavošanas pretendents ar šo konsultantu noslēdz līgumu, paredzot konsultanta atbildību par projekta atbilstību saimniecības attīstības plānam. Šī līguma kopija jāiesniedz kopā ar projekta iesniegumu.	

	Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturēšanai (DNS)	Atbalsts jaunaunajiem lauksaimniekiem (JL)
Attiecināmās izmaksas	Pasākuma ietvaros tiek atbalstīti šādi ieguldījumi saimnieciskās darbības attīstībai: • iekārtu, tehnikas un aprīkojuma iegāde; • ēku būvniecība un rekonstrukcija; • nepieciešamo būvmateriālu iegāde; • ieguldījumi ilggadīgajos stādījumos; • <u>vaislas lauksaimniecības dzīvnieku iegāde.</u>	Pasākuma ietvaros tiek kompensēti šādi ieguldījumi: • jaunu ražošanas pamatlīdzekļu iegāde (MK noteikumu 14.1. punktā detalizēts to uzskaitījums); • būvniecība un ēku rekonstrukcija (nepārsniedzot MK noteikumu 4. pielikuma noteiktās izmaksas); • nepieciešamo būvmateriālu iegāde; • tāda stādāmā materiāla iegāde, kas paredzēts ilggadīgo stādījumu ierīkošanai auglīkopībā (izņemot zemeņu stādus); • LIZ iegāde, nepārsniedzot 10% no projekta iesniegumā norādītās kopējās ieguldījumu summas; • <u>vaislas lauksaimniecības dzīvnieku iegāde;</u> • tehniskā projekta sagatavošanas izmaksas, nepārsniedzot 6% no kopējām projekta izmaksām; • vienreizējās izmaksas, kas saistītas ar iekārtu uzstādīšanu, lai nodrošinātu to atbilstošu darbību.
Atbalsta apjoms un intensitāte	Atbalsta saņēmēja ieguldījumu minimālais apmērs saistību periodā (5 gadi) ir vismaz EUR 7500 ekvivalents latos, bet pirmo triju gadu laikā – vismaz EUR 4500 ekvivalents latos. Atbalstu piešķir katru gadu kā vienotas likmes summu. Atbalsta apmērs saimniecībai ir EUR 1500 gadā, un to maksā ne ilgāk kā piecus gadus pēc kārtas.	Atbalstu maksā kā vienreizēju kompensāciju par saimniecības izveidošanu 80% apmērā no kopējās ieguldījumu summas, kas visā 2007.–2013. gada periodā vienam atbalsta pretendētājam nepārsniedz EUR 50 000 ekvivalentu latos. Kompensācijas prēmija nepārsniedz EUR 40 000 ekvivalentu latos. Pēc lēmuma par atbalsta piešķiršanu stāšanās spēkā atbalsta saņēmējs – juridiska persona saņem 40% no projekta īstenošanai piešķirtā publiskā finansējuma apmēra. Atlikušos 60% atbalsta saņēmējs saņem pēc projekta iesniegumā paredzēto ieguldījumu īstenošanas un maksājuma pieprasījuma iesniegšanas LAD.
Ekonomiskā dzīvotspēja	Pozitīva naudas plūsma. Trešajā saistību gadā saimnieciskās darbības neto apgrozījuma (neieskaitot valsts un ES atbalstu) pieaugumu paredz vismaz 30% apmērā, salīdzinot ar pieteikšanās gadā iesniegto pēdējā noslēgtā gada pārskatu vai ienākumu deklarāciju.	Pozitīva naudas plūsma. Ja atbalsta pretendents dibina jaunu saimniecību, maksimālie ieņēmumi no saimnieciskās darbības gadā pirms projekta iesnieguma iesniegšanas nepārsniedz Ls 20 000; ja tiek pārņemta saimniecība, tad neto apgrozījums pēdējā noslēgtā gadā vai iepriekšējā gada ieņēmumi no saimnieciskās darbības nepārsniedz Ls 50 000. Trešajā saistību gadā paredz: • saglabāt pārņemtās saimniecības lauksaimnieciskās darbības neto apgrozījumu vismaz esošajā apmērā (neieskaitot valsts un ES atbalstu), salīdzinot ar pieteikšanās gadā iesniegto pēdējā noslēgtā gada pārskatu vai gada ienākumu deklarāciju, bet ne mazāk kā 10 000 latu apmērā – attiecas uz atbalsta pretendentiem, kuri pārņem saimniecību; • sasniegt lauksaimnieciskās darbības neto apgrozījumu, neieskaitot valsts un ES atbalstu, vismaz Ls 10 000 apmērā – attiecas uz atbalsta pretendentiem, kuri nodibina saimniecību.

	Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturēšanai (DNS)	Atbalsts jaunaunajiem lauksaimniekiem (JL)
Saistību periods	5 gadi, sākot ar gadu pēc projekta iesnieguma iesniegšanas.	5 gadi pēc iesnieguma apstiprināšanas vai pēc atbalsta pretendenta reģistrācijas juridiskās personas statusā, ja lēmums par atbalsta piešķiršanu pieņemts pirms tam.
Atlases kritēriji	MK noteikumu 2. pielikums. Ja projektu atlasē iegūto punktu skaits ir vienāds, priekšroka saņem publisko finansējumu ir atbalsta pretendents, kas projekta iesniegšanas dienā ir jaunāks. Ja ir vienāds gan punktu skaits, gan atbalsta pretendenta vecums, atbalsta visus attiecīgos projektus.	MK noteikumu 3. pielikums. Ja projektu atlasē iegūto punktu skaits ir vienāds, priekšroka saņem publisko finansējumu ir atbalsta pretendents, kas projekta iesniegšanas dienā ir jaunāks.

Informācija sagatavota pēc minētajiem MK noteikumiem

☑ Konsultantu pakalpojumi

Pasākumu "Atbalsts jaunaunajiem lauksaimniekiem" (MK noteikumi Nr. 773) un „Daļēji naturālo saimniecību pārstrukturēšana” (MK noteikumi Nr. 772) MK noteikumu 6. punktā minēts, ka atbalsta pretendents visā projekta sagatavošanas un īstenošanas laikā ir jāizmanto no Lauku attīstības programmas Tehniskās palīdzības aktivitātes „Valsts lauku tīkls” finansēti konsultantu pakalpojumi, ko sniedz konsultāciju sabiedrība, kas nodrošina Valsts lauku tīkla darbību. **Valsts lauku tīkla darbību Latvijā nodrošina vienīgi SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs".**

MK noteikumos noteikts, ka konsultanti:

- pēc atbalsta pretendenta pieprasījuma sagatavos projekta iesniegumu;
- pārbaudīs un saskaņos projekta iesniegumu, ja to sagatavojis pretendents;
- visā saistību periodā (piecus gadus no iesnieguma apstiprināšanas spēkā stāšanās vai pēc atbalsta pretendenta reģistrācijas juridiskās personas statusā, ja lēmums par atbalsta piešķiršanu pieņemts pirms tam) uzraudzīs atbilstoši MK noteikumu prasībām sagatavotā attīstības plāna ieviešanas gaitu;
- saskaņos nepieciešamos grozījumus saimniecības attīstības plānā.

Atbalsta pretendents pirms projekta sagatavošanas ar konsultantu ir jānoslēdz līgums, paredzot konsultanta atbildību par projekta atbilstību saimniecības attīstības plānam.

Lauksaimnieki (atbalsta pretendenti) ir aicināti doties pie konsultantiem reģionālajos birojos (kontakti atrodami arī LLKC mājaslapā www.llkc.lv sadaļā *Par mums/Kontakti/Konsultāciju biroji Latvijā*), kur iespējams saņemt visplašāko informāciju. Kopumā LLKC ir 26 reģionālie biroji, šajā pasākumā konsultācijas sniegs biroji, kas atrodas Balvos, Gulbenē, Alūksnē, Daugavpilī, Krāslavā, Ludzā, Preiļos, Rēzeknē, kā arī Aizkrauklē, Jēkabpilī un Madonā. Jāņem vērā, ka atbalstam **var pieteikties tikai tie pretendenti, kuri atrodas Lauku atbalsta dienesta Ziemeļaustrumu, Austrumlatgales un Dienvidlatgales reģionālo pārvalžu aptvertā Latvijas teritorijā.**

Arī pats pretendents var sagatavot projekta pieteikumu, tomēr tas pirms iesniegšanas Lauku atbalsta dienestā ir jāaskaņo ar jau minētajiem konsultantiem. Saskaņot projektus ir jāiesniedz līdz 2011. gada 5. decembrim, jo saskaņošana nav tikai paraksta uzlikšana uz projekta, bet tā atbilstības pasākumam pārbaudīšana. Arī visā saistību periodā atbalsta pretendents ir jāsadarbības ar konsultantu.

☑ Ko darīs konsultants, un kāpēc ir jāsaņem saskaņojums pirms projekta iesniegšanas?

Konsultanti sagatavos saimniecības saimniekošanas plānu, balstoties uz saimnieka idejām, palīdzot labāk izvērtēt visas projekta iespējas, kā arī iespējamās riskus. Apmeklējot katru saimnieku individuāli, plāni tiks sastādīti reāli un īstenojami, ņemot vērā katru konkrēto situāciju, lai izvairītos no situācijām, kad mērķi netiek sasniegti un saimnieks ir uzņēmies saistības, kuras nespēj pildīt. Konsultanti izstrādās ne tikai pieteikumus atbalsta saņemšanai, bet arī sniegs konsultācijas par saimniekošanu (lopkopību, augkopību), kā arī plānā papildus iekļaus saimniekam noderīgas lietas (piemēram, papildu finanšu tabulas, dzīvnieku kustības grafikus u. tml.), kas palīdzēs vērtēt ekonomisko efektivitāti un ļaus sekot līdzi savām finansēm un saimniekošanas efektivitātei.

Kontrolējošā iestāde (Lauku atbalsta dienests) pārbauda projekta atbilstību pasākumam, kā arī tā dzīvotspēju, tomēr ne vienmēr pēc projekta var noteikt precīzi tā realizēšanas potenciālu, tāpēc tiek iesaistīti konsultanti, kuri strādās individuāli ar atbalsta pretendentiem, lai ne tikai palīdzētu izstrādāt plānu, bet arī sadarbotos tā īstenošanas laikā, korigējot to un palīdzot sasniegt noteiktos mērķus. **LL**

Informāciju sagatavoja LLKC Lauku attīstības nodaļas vadītāja Elīna Ozola

SVARĪGĀKIE DATUMI, KURUS LAUKU UZŅĒMĒJS NEDRĪKST AIZMIRST 2011. GADA DECEMBRĪ

		Terminš		Novembris							Decembris							Janvāris	
		1	5	11	15	20	21	30	1	9	15	20	21	29	30	31	1		
Platības maksājumi	Pēdējais datums, līdz kuram LAD RLP jāiesniedz pārstādei paredzēto avēņu un zemeņu piegāžu deklarācija, ja vēlas saņemt atbalstu par pārstādei paredzēto avēņu un zemeņu platībām																		
	Iesniegums PVTM par nokautiem un eksportētiem liellopiem *																		
	Kreditu fonds																		
	Lauku saimniecību modernizācija **																		
	Enerģijas ražošana no lauksaimnieciskās un mežsaimnieciskās izcelsmes biomasas																		
Lauku attīstības programmas pasākumi	Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturēšanai																		
	Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem																		
	Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana - RAŽOTĀJIEM MĀJAS APSTĀKLĒS																		
	Meža ekonomiskās vērtības uzlabošana **																		
	Meža ugunsdrošības profilaktisko pasākumu ieviešana **																		
Nacionālās subsidijas	Riska samazināšana																		
	Atbalsts apdrošināšanas polišu iegādes izdevumu segšanai																		
Grāmatvedība un nodokļi	Pievienotās vērtības nodoklis (PVN)																		
	Pievienotās vērtības nodoklis (PVN)																		
	Iedzīvotāju ienākuma nodoklis																		
	Iedzīvotāju ienākuma nodoklis																		
	Uzņēmumu ienākuma nodoklis																		

* Iesniegums jāiesniedz ne vēlāk kā 6 mēnešus pēc liellopa nokaušanas vai eksporta
 ** Par projektu pieņemšanas noslēgumu tiks ziņots laikrakstā "Latvijas Vēstnesis"
 *** Projektu pieņemšana Austrumlatgales, Dienvidlatgales, Ziemeļlatvijas, Ziemeļvidzemes RLP, kā arī kooperatīviem.

LAUKU SAIMNIEKIEM AKTUĀLĀ LIKUMDOŠANA

Darba likumā noteiktās prasības darba līgumam

Saskaņā ar Darba likumu (DL) darba devējs un darbinieks savstarpējās darba tiesiskās attiecības nodibina ar darba līgumu.

Ar darba līgumu katra no pusēm apņemas izpildīt noteiktas saistības:

- darbinieks uzņemas veikt noteiktu darbu, pakļaujoties noteiktai darba kārtībai un darba devēja rīkojumiem;
- darba devējs uzņemas maksāt nolīgto darba samaksu un nodrošināt taisnīgus, drošus un veselībai nekaitīgus darba apstākļus.

Darba līgumu sagatavo darba devējs. Lai līgumu varētu sagatavot, darbiniekam ir pienākums uzrādīt personu apliecinošu dokumentu (pasi). Sagatavojot darba līgumu tāda darba veikšanai, kuram nepieciešamas īpašas zināšanas vai prasmes, darba devējam ir tiesības pieprasīt, lai pretendents uzrāda dokumentus, kas apliecina viņa izglītību vai profesionālo sagatavotību.

Ja darbinieks attiecīgo uzņēmumu izvēlas par savu pamatdarba vietu (t.i., vēlas, lai tieši šajā darba vietā viņam piemēro iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojumus), tad viņš iesniedz arī algas nodokļa grāmatiņu.

Darba līgums slēdzams rakstveidā pirms darba uzsākšanas. Darba līgums uzskatāms par noslēgtu ar brīdi, kad darbinieks un darba devējs ir vienojušies par veicamo darbu un darba samaksu, kā arī darbinieka turpmāku pakļaušanos noteiktai darba kārtībai un darba devēja rīkojumiem.

Saskaņā ar DL 40. pantu darba līgumā norāda:

- 1) darbinieka vārdu, uzvārdu, personas kodu, dzīvesvietu, darba devēja vārdu, uzvārdu (nosaukumu), reģistrācijas numuru un adresi;
- 2) darba tiesisko attiecību sākuma datumu;
Darba tiesisko attiecību sākuma datums var atšķirties no darba līguma noslēgšanas datuma. Piemēram, darba līgums tiek noslēgts 2011. gada 29. augustā, bet darbinieks darbu sāk ar 2011. gada 1. septembri.
- 3) darba tiesisko attiecību paredzamo ilgumu (ja darba līgums noslēgts uz noteiktu laiku);

Jāņem vērā, ka Darba likums nosaka atsevišķus gadījumus, kad darba līgumu drīkst slēgt uz noteiktu laiku. Vispārējā gadījumā darba līgums ir noslēdzams uz nenoteiktu laiku.

Darba līgumu uz noteiktu laiku var noslēgt, lai veiktu noteiktu īslaicīgu darbu, ar to saprotot:

- sezonas rakstura darbu (sezonas rakstura darbi ir noteikti ar MK 25.06.2002. noteikumiem Nr. 272 „Noteikumi par sezonas rakstura darbiem”);
- darbu tādās darbības jomās, kurās darba līgums parasti netiek slēgts uz nenoteiktu laiku, ņemot vērā attiecīgās nodarbošanās raksturu vai arī attiecīgā darba pagaidu raksturu (darbi ir noteikti ar MK 06.08.2002. noteikumiem Nr. 353 „Noteikumi par

darbiem jomās, kurās darba līgums parasti netiek slēgts uz nenoteiktu laiku”);

- *promesoša vai no darba atstādināta darbinieka aizvietošanu, kā arī tāda darbinieka aizvietošanu, kura pastāvīgā darba vieta kļuvusi brīva līdz brīdim, kad tiks pieņemts darbā jauns darbinieks;*
- *gadījuma darbu, kas uzņēmumā parasti netiek veikts;*
- *noteiktu pagaidu darbu, kas saistīts ar uzņēmuma darbības apjoma īslaicīgu paplašināšanos vai ražošanas apjoma pieaugumu;*
- *neatliekamu darbu, lai novērstu nepārvaramas varas, nejauša notikuma vai citu ārkārtēju apstākļu izraisītas sekas, kuras nelabvēlīgi ietekmē vai var ietekmēt parasto darba gaitu uzņēmumā;*
- *bezdarbniekam paredzētu algotu pagaidu vai citu darbu saistībā ar viņa dalību aktīvajos nodarbinātības pasākumos vai darbu, kas saistīts ar aktīvo nodarbinātības pasākumu īstenošanu;*
- *profesionālās vai akadēmiskās izglītības iestādes izglītojamā darbu, ja tas saistīts ar sagatavošanos darbībai noteiktā profesijā vai studiju virzienā.*

Ja ar kapitālsabiedrības (SIA, AS) valdes locekļiem tiek slēgts darba līgums, tad šāds līgums ir slēdzams uz noteiktu laiku.

Uz noteiktu laiku noslēgta darba līguma termiņš nevar būt ilgāks par trim gadiem. Termiņš, uz kādu noslēgts darba līgums, lai veiktu sezonas rakstura darbu, nevar būt ilgāks par 10 mēnešiem viena gada laikā.

- 4) darba vietu (ja darba pienākumu veikšana nav paredzēta kādā noteiktā darba vietā, to, ka darbinieku var nodarbināt dažādās vietās);
- 5) darbinieka arodu, amatu, specialitāti atbilstoši Profesiju klasifikatoram un vispārīgu nolīgta darba raksturojumu;
Ir svarīgi ievērot šo likuma normu un pievērst uzmanību tam, lai līgumā tiktu norādīts ne tikai amata nosaukums, bet arī kods atbilstoši Profesiju klasifikatoram.
- 6) darba samaksas apmēru un izmaksas laiku;
Likums paredz, ka darba samaksa izmaksājama skaidrā naudā ne retāk kā divas reizes mēnesī. Ja darbinieks piekrīt, darba līgumā var noteikt, ka darba samaksa tiek izmaksāta vienu reizi mēnesī. Ja darbinieks piekrīt, tad darba līgumā puses var vienoties par darba samaksas izmaksu bezskaidrā naudā. Darba samaksas laiks ir jānorāda kā konkrēts kalendārā mēneša datums.
- 7) nolīgto dienas vai nedēļas darba laiku;
- 8) ikgadējā apmaksātā atvaļinājuma ilgumu;
- 9) darba līguma uzteikuma termiņu;
- 10) uz darba koplīgumu, darba kārtības noteikumiem, kas piemērojami darba tiesiskajām attiecībām.

Noslēdzot darba līgumu, var noteikt pārbaudi, lai noskaidrotu, vai darbinieks atbilst viņam uzticētā darba veikšanai. Ja pārbaudes noteikšana nav norādīta darba līgumā, tas uzskatāms par noslēgtu bez pārbaudes. Pārbaudes termiņš nedrīkst būt ilgāks par trim mēnešiem.

Darba līgumu sagatavo divos eksemplāros, no kuriem viens glabājas pie darbinieka, otrs – pie darba devēja. Darba devējam ir pienākums gādāt par darba līgumu noslēgšanu rakstveidā un veikt noslēgto darba līgumu

uzskaiti. Darba likumā nav noteikts, kā uzņēmumā ir jāveic līgumu uzskaitē, un tas nozīmē, ka katrs darba devējs var izveidot sev piemērotāko sistēmu. Loģiski būtu darba līgumus reģistrēt hronoloģiskā secībā. Reģistrā var norādīt līguma noslēgšanas datumu, līguma numuru, darbinieka vārdu, uzvārdu, amatu, darba līguma termiņu u.c. informāciju pēc darba devēja ieskatiem. **LL**

Sagatavoja LLKC Grāmatvedības un finansu nodaļas vadītāja Linda Puriņa

LAUKU ATTĪSTĪBA

Jauniešu programma „Atbalsts lauku jauniešiem uzņēmējdarbības veicināšanai”

Šī gada jūlijā SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” (LLKC) sāka īstenot jaunu pasākumu – „Atbalsts lauku jauniešiem uzņēmējdarbības uzsākšanai”. Tā mērķis ir lauku jauniešu aktivizēšana un iesaistīšana lauku uzņēmējdarbībā un sabiedriskajā dzīvē.

Tā kā šāds pasākums LLKC darbības ietvaros tiek īstenots pirmoreiz, noteiktas pirmās divas pilotteritorijas: Ogre un Krāslava. Tajā varēja pieteikties jaunieši vecumā no 18 līdz 30 gadiem, aizpildot un iesniedzot anketu LLKC konkrētās teritorijas birojā.

Atbalsts tiek sniegts divos posmos: apmācības un LLKC speciālistu konsultācijas, kas visiem pasākumā iesaistītajiem jauniešiem ir bez maksas.

Apmācības jauniešiem notiek divu dienu garumā, to laikā ar dažādām radošām metodēm, diskusijām, darbu grupās un individuāli viņiem ir jāizdomā sava reāla ideja, par to, ko vēlētos darīt laukos, lai varētu attīstīt uzņēmējdarbību, radītu darba vietas sev un citiem, lai jauniešiem būtu vēlēšanās palikt laukos un iesaistīties lauku sabiedriskajā dzīvē. Idejas var būt saistītas gan ar lauksaimniecības uzņēmumu dibināšanu, gan dažādu sabiedrisko aktivitāšu veicināšanu.

No jauniešu anketām var secināt, ka viņi ar apmācībām ir apmierināti, īpaši patikusi iespēja darboties praktiski, iesaistīties diskusijās par lauku attīstību, kā arī iepazīties ar kāda jaunā lauksaimnieka un NVO dalībnieka praktisko pieredzi. Jaunieši ieteica rīkot šādas apmācības plašākā mērogā.

Pasākuma otrajā posmā jaunieši var saņemt LLKC biroju speciālistu (piemēram, ekonomistu un grāmatvežu) konsultācijas, lai savas idejas sekmīgi pārvērstu projektos un biznesa plānos un sagatavotu līdz stadijai, kad tos var iesniegt, piemēram, Lauku atbalsta dienestam vai kādai no bankām kredīta pieprasījumam. Konsultācijas izmanto trīs jaunieši, kas piedalījās mācībās.

Vēl šogad šis pasākums tiek īstenots arī Kārsavas un Jelgavas novadā. **LL**

Informāciju sagatavoja LLKC Lauku attīstības nodaļas speciāliste Liene Liniņa

Jauniešu mācības Kārsavā

SIA "LATVIJAS LAUKU KONSULTĀCIJU UN IZGLĪTĪBAS CENTRS" PIEDĀVĀ

Tālmācības iespējas lauku iedzīvotājiem

Mūžizglītība jeb izglītošanās mūža garumā tiek uzskatīta par Eiropas Savienības valstu politikas stūrakmeni cilvēkresursu attīstības jomā, apmācībās un jaunatnes lietās. Jau 2000. gadā, kad tika parakstīts Eiropas Padomes izstrādātais „Mūžizglītības memorands” par mūžizglītības, t. sk. arī tālmācības, tālāku attīstīšanu Eiropā, uzskatīja, ka tālmācība ir viens no efektīvākajiem līdzekļiem cilvēku izglītošanā vai pārkvalificēšanā. Viena no galvenajām memoranda idejām ir nodrošināt mūžizglītības iespējas tik tuvu apmācāmajam, cik vien iespējams, lietojot informāciju tehnoloģijas. Tehnoloģiju izmantošana piedāvā lielu potenciālu, lai sasniegtu nomaļus dzīvojošus un izolētus iedzīvotājus rentablā veidā – ne tikai pašai apmācībai, bet arī savstarpējai komunikācijai.

Tālmācība ir izglītības ieguves neklātienas formas veids, ko raksturo īpaši strukturēti mācību materiāli, individuāls mācīšanās temps, attālināti organizēts apgūto zināšanu novērtējums, kā arī dažādu tehnisko un elektronisko saziņas līdzekļu izmantošana. Tālmācība ir īpaši piemērota strādājošiem, aktīviem un aizņemtiem cilvēkiem. Šī mācību forma dod iespēju sekmīgi mācīties neierobežotā ģeogrāfiskā attālumā no izglītības iestādes.

SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” (LLKC) Tālākizglītības nodaļa kopš 2010. gada piedāvā četras tālmācības programmas, kas palīdzēs veicināt uzņēmējdarbību laukos, papildināt zināšanas lauksaimniecības pamatjautājumos, dzīvnieku pārraudzībā un attīstīt pilsonisko aktivitāti, izmantojot LEADER programmas iespējas. Programmas veidotas Valsts Lauku tīkla (VLT) aktivitātes „Tālmācības programmu izveide un publicēšana VLT mājaslapā” ietvaros. Tālmācības programmu mērķis ir veicināt kvalitātes, aktuālas un interaktīvas izglītības pieejamību lauku teritorijā.

Tālmācības programma „**Uzņēmējdarbības uzsākšana**” ir veidota ar mērķi piedāvāt praktisku un interaktīvu informāciju uzņēmējdarbības uzsācējiem lauku teritorijās. Programmas veidošanā piedalījās vadošie speciālisti no LLKC, Uzņēmumu reģistra, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras un Zemgales Nevalstisko organizāciju centra. Programma palīdz jaunajam uzņēmējam izveidot uzņēmumu, īpašu uzmanību veltot dokumentu aizpildīšanai un atbalsta instrumentu izmantošanai. Tajā tiek piedāvāts izvēlēties atbilstošos atbalsta instrumentus savai biznesa idejai un izprast to darbības mehānismus. Programmā ir iespēja sūtīt jautājumus un piedalīties foruma diskusijās, lai kopā rastu atbildes. Tā ir pieejama bez maksas.

Tālmācības programma „**LEADER**” ir izveidota ar mērķi aktivizēt vietējos lauku iedzīvotājus izmantot LEADER sniegtās iespējas, kā arī palīdzēt vietējām

rīcības grupām skaidrot LEADER pieeju un projektu sagatavošanas specifiku. LEADER ir mērķtiecīgas un savstarpēji koordinētas aktivitātes lauku attīstībai, kuras rosina sabiedrību meklēt jaunus risinājumus lauku problēmām. LEADER būtība ir uzlabot dzīves kvalitāti cilvēkiem laukos, domājot gan par ekonomiskajiem un sociālajiem uzlabojumiem, gan par vides saglabāšanas iespējām. Šajā programmā ir iespēja iepazīties ar jau īstenotu projektu idejām un izprast projektu sagatavošanas nosacījumus, lai realizētu savas ieceres. Tajā ir ietvertas labās prakses piemēru īstīšanas, kas motivē lauku iedzīvotājus iesaistīties LEADER programmā. Tā tiek aktualizēta katru gadu un pielāgota kopējām tendencēm lauku attīstībā un Lauku attīstības plāna īstenošanā. Programma ir pieejama bez maksas.

Tālmācības programma „**Lauksaimniecības pamati**” ir profesionālās pilnveides izglītības programma, kas Latvijā noteikta kā sākotnējā lauksaimnieciskā izglītība. Kopš 2003. gada programma ir licencēta un akreditēta īstenošanai LLKC. Līdz 2011. gadam izglītības programmu klātienē apguvuši jau vairāk nekā 2000 lauku iedzīvotāju. No šī gada piedāvājam programmu apgūt tālmācības ceļā, nepārtraucot ikdienas darbu veikšanu saimniecībā.

Programma „Lauksaimniecības pamati” paredzēta galvenokārt tiem klausītājiem, kuri nav ieguvuši izglītību lauksaimniecības jomā. Tā ir jāapgūst obligāti, ja tiek pārņemta apsaimniekošanā ģimenes īpašumā esoša saimniecība. Programmas apguve ir vēlama, ja tiek izstrādāti saimniecības attīstības projekti, to īstenošanai piesaistot Eiropas Savienības finanšu līdzekļus, kā arī dodoties strādāt lauksaimniecības darbos uz Skandināvijas valstīm. Programmu var apgūt arī tad, ja vēlas paaugstināt savu zināšanu līmeni, uzsākot darbus lauksaimniecības nozarē, bet nozarē strādājošie – profesionalitātes pilnveidošanai.

Mācību programmas apgūšanai nav iepriekšējas izglītības ierobežojumu. To var apgūt ar jebkuras pakāpes sākotnējo izglītību – pamata, vidējo vai augstāko izglītību.

Mācību procesa sekmīgākai apguvei ir izveidotas audio prezentācijas, norādīti ieteicamie literatūras avoti. Savu zināšanu līmeni iespējams pārbaudīt ar kontroljautājumu un kontroles *on-line* testu palīdzību; neskaidro jautājumu atrisināšanai ir iespējams sazināties ar katras nozares ekspertu. Programma tiek nepārtraukti papildināta ar aktuālākajiem jautājumiem nozarē.

Viss mācību process notiek e-izglītības veidā klausītājam pieņemamā laikā un vietā. Klātienē jākārtos tikai programmas noslēguma eksāmens. Pēc sekmīgas tā nokārtošanas kursu dalībnieki saņem Izglītības un

WWW.LLKC.LV
WWW.LAUKUTIKLS.LV

SIA Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs,
Rīgas iela 34, Ozolnieki, Ozolnieku pag., Ozolnieku nov., LV-3018, tālr. 63050220,
admin@llkc.lv, laukutikls@llkc.lv

zinātnes ministrijas noteikta parauga apliecību par profesionālās pilnveides programmas apguvi. Viens kursu dalībnieks mācības jau ir pabeidzis, vairāk nekā 20 dalībnieku mācības ir uzsākušas, bet vēl nav kārtojuši eksāmenu. Ja kursu dalībnieks aktīvi iesaistās mācību procesā, tad kursu iespējams apgūt un eksāmenu nokārtot nepilnu divu mēnešu laikā. Dalībniekam kurss ir jāapgūst 3 mēnešu laikā no reģistrācijas brīža, pretējā gadījumā piekļuve programmas materiāliem tiks slēgta un reģistrācija būs jāveic atkārtoti. Programma ir pieejama par maksu: reģistrācijas maksa Ls 15 + PVN; maksa par klātienē eksāmenu Ls 25 + PVN.

Kopš šī gada rudens interesentiem tiek piedāvāta tālmācības programma „**Dzīvnieku pārraudzība**”. Šo mācību programmu iespējams apgūt arī klātienē, līdzīgi kā „Lauksaimniecības pamatus”, taču, ņemot vērā tās aktualitāti un klausītāju lielo interesi, programma tiek piedāvāta arī e-vidē. Programma ir paredzēta visu dzīvnieku sugu pārraugiem, kuri strādā pēc B metodes. Pārraugiem jābūt vismaz ar trīs gadu darba stāžu dzīvnieku pārraudzības veikšanā un vidējo vai augstāko izglītību. Sertifikāts par šo kursu beigšanu sniedz iespēju iegūt A metodes pārrauga statusu, piesakoties eksāmenam Valsts aģentūrā „Lauksaimniecības datu centrs”. Pēc eksāmena veiksmīgas nokārtošanas personai tiek izsniegts sertifikāts par tiesībām veikt pārraudzību pēc A metodes. Mācību programmas īstenošanu nosaka Ministru kabineta 2011. gada 12. jūlija noteikumi Nr. 566 „Kārtība, kādā apmāca fiziskās personas, kas veic lauksaimniecības dzīvnieku vērtēšanu, pārraudzību, mākslīgo apsēklošanu, olšūnu un embriju transplantāciju, un kārtība, kādā šīm personām izsniedz un anulē sertifikātus un apliecības”, paredzot, ka šādas mācības var veikt vēl tikai noteikumu pārejas periodā – **līdz 2012. gada 1. jūlijam**. Aicinām aktīvi izmantot šo iespēju vēl atlikušajā laika periodā!

Mācību programma e-vidē tiek piedāvāta tikai tiem pārraugiem, kuri pārraudzību veic piena šķirņu vai gaļas šķirņu lopkopībā. Atkarībā no interesentu aktivitātes par pārraudzības apgušanu e-vidē, plānots, ka arī citu dzīvnieku sugu pārraudzības veicējiem tiks veidotas tālmācības programmas. Dalībniekam kurss jāapgūst 3 mēnešu laikā no reģistrācijas brīža, pretējā gadījumā piekļuve programmas materiāliem tiks slēgta un reģistrācija būs jāveic atkārtoti. Programma pieejama par maksu. Reģistrācijas maksa un samaksa par klātienē eksāmenu Ls 25 + PVN par katru atsevišķi.

Visās tālmācības programmās darba dienās no plkst. 9.00 līdz 17.00 ir pieejams tehniskais atbalsts gan programmā Skype, gan e-pastā, kā arī kursu koordinators un ekspertu konsultācijas e-pastā. Tālmācības programmas meklējiet **www.llkc.lv/talmaciba**.

Izvēloties tālmācību, kursu dalībniekam jābūt psiholoģiski gatavam patstāvīgai mācību vielas apguvei. Nepieciešams apzināties savas iepriekšējās zināšanas, spējas, intereses, vēlmes un vajadzības. Dalībniekam pašam būs jāuzņemas atbildība par mācīšanās stilu un laika termiņu ievērošanu, bet tālmācības kursu koordinators būs kā konsultants, kurš norādīs virzienus, kādā veidā zināšanas apgūt, kur meklēt papildu informāciju, kā arī sniegs atbildes uz neskaidriem jautājumiem.

Lielie lauku darbi jau apdarīti, tāpēc izmantojiet laiku lietderīgi – izglītojiet sevi, lai veidotu apkārtējo vidi labāku! **LL**

Informāciju sagatavoja LLKC Tālākizglītības nodaļas
vecākā speciāliste Jolanta Sūna

LAUKU LAPA TAVĀ E-PASTĀ

Piedāvājam iespēju saņemt informatīvos izdevumus „Lauku Lapa” un „Zivju Lapa” Jūsu e-pasta kastītē!

Lai pieteiktos izdevuma elektroniskai saņemšanai, sūtiet pieteikumu uz e-pastu: **lauku.lapa@llkc.lv**. Uz šo e-pastu varat sūtīt arī ieteikumus, kā mēs varētu pilnveidot „Lauku Lapu” un „Zivju Lapu”.

Pieteikumā jānorāda:

Vārds, Uzvārds; Iestādes nosaukums, kuru pārstāvat; E-pasta adresi, uz kuru vēlaties saņemt izdevumu.

SAGATAVOTS

**SIA „Latvijas Lauku konsultāciju
un izglītības centrs”**

Rīgas iela 34, Ozolnieki, Ozolnieku pag.,
LV-3018
tālr.: 63050220

Izdevumā:

N. Grickus zīmējumi un A. Kursīša foto

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

